

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อมุ่งศึกษาสภาพการจัดการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษา แผนกสามัญศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิจัยกับประชากร ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 104 รูป/คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 9 รูป ครูผู้สอน จำนวน 95 รูป/คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 85 รูป/คน โดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 9 รูป ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครูผู้สอน จำนวน 76 รูป/คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ นำมาเทียบสัดส่วน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1	โพธิศึกษา	1	12	13	1	10	11
2	ปริยัติโกศลวิทยา	1	24	25	1	19	20
3	รัตโนภาสวิมลศึกษา	1	8	9	1	6	7
4	พระปริยัติธรรมพินิจวิทยา	1	10	11	1	8	9
5	บาลีสาธิตวัดศาลาลอยสุรินทร์	1	10	11	1	8	9
6	วัดบ้านกาบเชิง	1	7	8	1	6	7
7	พระปริยัติธรรมวัดจอมพระ	1	9	10	1	7	8
8	พระปริยัติธรรมวัดโพธาราม	1	7	8	1	6	7
9	ปริยัติคุณรสวิทยา	1	8	9	1	6	7
	รวม	9	95	104	9	76	85

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมาเองและได้จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้มีลักษณะ ดังนี้

แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check List) จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ตามแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานงบประมาณ 3) ด้านงานบุคลากร และ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การตอบแบบสอบถามมีลักษณะตัวเลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดความหมายของคะแนนแต่ละข้อคำถามดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับ

ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิธีการแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 9 คน จากผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการศึกษา โดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ ประมาณ 1-2 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลในด้านสภาพปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามาก่อนเพื่อนำมาเสนอ หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการป้อนคำถามที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มตอบ และทำการซักไซ้ไล่เลียงเพื่อให้มุมมองของทุก ๆ คนมีโอกาสนสะท้อนออกมาจนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์บรรลุถึงเป้าหมายและวิธีการที่เป็นไปได้ โดยใช้ระยะเวลาในการประชุมแบบสนทนากลุ่ม 1 ครั้ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดและดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

2. ศึกษาถึงวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ในมาตราวัด 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

3. นำหลักการ แนวคิดและข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างแบบสอบถาม ตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

เพื่อตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ตลอดจนความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Wording) ทั้งนี้ ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจริญวิทย์

สมพงษ์ธรรม

ผู้อำนวยการศูนย์วัดกรรมการบริหารและ
ผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร. บุญรอด บุญเกิด

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นายสุพร แผ่แสงจันทร์

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา
จังหวัดสุรินทร์

4.4 พระครูปริยัติกิจธำรง

ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 11

4.5 พระมหาธีรเพชร ธีรเวที ป.ธ. 9

พระจริยนิเทศก์ จังหวัดชลบุรี

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่อประธาน และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 รูป/คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Total Correlation) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Moment Product Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .26 - .86

7. นำข้อคำถามทั้งฉบับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารและครูสอน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พร้อมแนบแบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 85 รูป/คน ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ 3 วิธี ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถาม ไปยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและเก็บแบบสอบถาม พร้อมไปยินยอมเข้าร่วมการวิจัยด้วยตนเอง

2.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและไปยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนพร้อมสอของผนักตราไปรษณียากรเพื่อให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยในระยะเวลาที่กำหนด และใช้วิธีติดตามทางโทรศัพท์หลังจากส่งแบบสอบถาม และไปยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ไปแล้ว 3 สัปดาห์

2.3 สำหรับแบบสอบถามและไปยินยอมเข้าร่วมการวิจัยที่ไม่ได้ส่งคืนภายในเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้เดินทางไปติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อให้ได้แบบสอบถามและไปยินยอม เข้าร่วมการวิจัยครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3. จากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 85 รูป/คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมาสามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์ได้ จำนวน 85 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละฉบับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
2. การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ให้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง	มีสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง	มีสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50 หมายถึง	มีสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50 หมายถึง	มีสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลที่ได้มาจากการประมวลผลและวิเคราะห์มานำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นจะเชิญผู้เชี่ยวชาญมาจัดกลุ่มสนทนาแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาเป้าหมายและวิธีการที่เป็นไปได้ต่อแนวทางการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม

เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญในระดับสูง ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
2. ผู้เชี่ยวชาญในระดับปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการและครูผู้สอน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

วิธีการดำเนินการศึกษาแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มรวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น ๆ และยังทำให้ทราบถึงปฏิกิริยาของผู้อยู่ในวงสนทนาที่มีต่อสิ่งเร้า คำถามในวงสนทนากลุ่มจะเป็นคำถามที่ถามถึงความรู้สึก การตัดสินใจ การให้เหตุผล แรงจูงใจ หรือสภาวะภายในต่าง ๆ ของผู้อยู่ในวงสนทนาและความประทับใจที่เกิดจากวงสนทนา ในการสนทนามีลักษณะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างกว้างขวางของผู้สนทนาที่เข้าร่วมวงสนทนาแบบกันเองและกับนักวิจัย การถกประเด็นสนทนามีความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็นตลอดจนการโต้แย้ง ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่ร่วมสนทนาเป็นผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ที่สามารถให้คำตอบในเรื่องที่สนใจได้ตรงประเด็นและมีแนวความคิดของคำตอบที่สมเหตุผล

1.1 องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม

1.1.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นพิธีกรในการถามคำถาม และกำกับการสนทนาให้เป็นไปตามแนวทางของข้อที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนาในการจัดกลุ่มสนทนาด้วยตนเอง

1.1.2 ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note Taker) เป็นผู้ที่คอยจดบันทึกคำสนทนา จะทำหน้าที่จดทุกคำพูดในวงสนทนา ตลอดจนการจดอาภัพกิจทางท่าทางของผู้เข้าร่วมสนทนาที่แสดงออกมาขณะอยู่ในช่วงสนทนากลุ่ม

1.1.3 ผู้ช่วย (Assistant) จะเป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือทั่วไปในขั้นเตรียมการสนทนากลุ่ม เช่น เตรียมสถานที่ บันทึกเสียง เปลี่ยนเทป และบริการทั่วไป

1.2 แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide) การจัดสนทนากลุ่มและการจัดลำดับหัวข้อในการสนทนา จะเรียงลำดับคำถามที่เบา ๆ ง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าร่วมสนทนาค้นเค้นกันก่อน แล้วจึงวกเข้าสู่คำถามหลักหรือคำถามประเด็นหลักของการศึกษา แนวคำถามทุกข้อจะประกอบด้วยตัวแปร แล้วนำมาสร้างเป็นคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ในการศึกษาชัดเจนที่สุด และคำถามแต่ละคำถามจะตั้งสมมติฐานย่อยๆ ไว้ในตัวเองว่า ทำไมเพราะอะไร อย่างไร ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อที่จะให้ได้คำตอบออกมาในเชิงเป็นเหตุผล แต่ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นได้ขณะปฏิบัติ

1.3 อุปกรณ์สนาม (Field Instruments) ที่เตรียมไว้ในการจัดสนทนากลุ่ม คือ

1.3.1 เครื่องบันทึกเสียง ระบบดิจิทัล สำหรับอัดเสียงขณะที่การสนทนากลุ่มกำลังดำเนินอยู่ ทั้งนี้เพื่อนำมาถอดเทปในภายหลัง เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สำหรับผู้วิจัย

1.3.2 สมุดบันทึก ปากกา ดินสอ และยางลบ สำหรับจดบันทึกเพื่อเป็นแนวทางในการถอดเทปให้ง่ายขึ้น เช่นบรรยากาศของการสนทนากลุ่มจากการจดบันทึก

2. การดำเนินการสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้

2.1 ประสานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 11

2.2 ผู้บริหารโรงเรียน 3 รูป และนักวิชาการศาสนา 1 ท่าน

2.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ฝ่ายบรรพชา 2 รูป และฝ่ายฆราวาส 2 คน

2.4 กำหนดวันและเวลานัดหมายของแต่ละกลุ่มสนทนาให้แน่นอน

2.5 เมื่อถึงวันนัดหมาย คณะผู้วิจัย (ผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จดบันทึก ผู้ช่วย) จะพากันผู้ร่วมกลุ่มสนทนามาร่วมสนทนาพร้อมกัน

2.6 ผู้ดำเนินการสนทนาแนะนำคณะผู้วิจัยอีกครั้งและบอกจุดมุ่งหมายในการสนทนาด้วย พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นกันเอง และขอความยินยอมจากผู้ที่เข้าร่วมสนทนา โดยขอบันทึกเสียงการสนทนาพร้อมชี้แจงให้ทราบจุดมุ่งหมายในการบันทึกเสียงและการจดบันทึก และเปิดโอกาสให้ซักถามคณะผู้วิจัยก่อนเพื่อสร้างความไว้วางใจ

2.7 เริ่มการสนทนาโดยยึดแนวทางสนทนาที่มีอยู่เป็นหลัก โดยดูที่ความเหมาะสมสามารถยืดหยุ่นได้ แล้วแต่สถานการณ์กลุ่มพาไป แต่ก็ต้องคำนึงว่าครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการแล้วหรือยัง เมื่อแน่ใจว่าได้เนื้อหาตามที่ต้องการในแนวทางสนทนาแล้ว จบการสนทนาด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาซักถามข้อข้องใจอีกครั้ง เพื่อเป็นการตอบข้อสงสัยในเรื่องที่สนทนามาทั้งหมด

2.8 แจกของสมนาคุณ เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณต่อผู้เข้าร่วมสนทนา

3. การสร้างแนวคำถาม

3.1 ทำการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของงานวิจัยที่ศึกษา

3.2 คำถามทุกข้อจะต้องประกอบด้วยตัวแปรที่นำมาสร้างเป็นคำถามที่สามารถตอบ
วัตถุประสงค์ในการศึกษาได้ชัดเจน

4. คุณภาพแนวคำถาม

4.1 นำแนวคำถามที่สร้างขึ้น ปรึกษาคณะกรรมการควบคุมงานวิจัย

4.2 ปรับปรุง แก้ไข และนำไปใช้

5. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลของการสนทนาที่ถูกบันทึกไว้ในเทปบันทึกเสียงและในแบบจดบันทึกคำสนทนา
ของผู้จดบันทึก ข้อมูลที่อยู่ในเทปจะถูกถอดออกมาเป็นบทคำสนทนา (Transcription) โดยละเอียด
ทุกคำพูดทุกบททุกตอน เหตุผลที่ถอดละเอียดทุกคำพูด เพราะถือว่าจุดประเด็นสำคัญของคำตอบใน
การวิเคราะห์อยู่ที่บทของการเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของสมาชิกภายในกลุ่ม การถอด
ละเอียดทุกคำพูดจะช่วยให้อ่านเข้าใจง่าย และสามารถมองภาพของการสนทนาดังนั้น ๆ ได้ว่ามี
บรรยากาศเป็นอย่างไร การมีส่วนร่วมในการถกประเด็นปัญหาของสมาชิกกลุ่มเป็นอย่างไร มีการ
โต้แย้งกันหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูล เพราะง่ายต่อการอ่านและสรุป
คำตอบ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยก็จะอ่านจากบทสนทนาที่ถอดเทปออกมานั้น แล้วก็จด
คำตอบที่ละเอียดที่สุดและให้เหตุผลที่ดีที่สุดในกระดาษจดข้อมูล (Card) ซึ่งจัดทำไว้แล้ว เขียน
เรียงคำตอบไว้ในเครื่องหมายคำพูด ว่าเป็นคำพูดของใคร จัดเมื่อไร เรียงเอาไว้ในคำถามเรื่องอะไร
ทำให้เป็นระบบเดียวกัน แล้วก็วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของการสังเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis) เหมือนกันกับการตีความหรือวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพวิธีอื่น ๆ หลังจาก
นั้นก็นำข้อมูลที่ได้นำมาสรุปแล้วเขียนรายงานการวิจัยเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้
โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ
ตำแหน่ง ประสบการณ์และวุฒิการศึกษา โดยใช้ความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ โดยใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา ดังนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ ของผู้จัดการศึกษาแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

3.3 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์ ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

3.4 การทดสอบสมมติฐานที่ 4 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

4. วิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ ใช้วิธีการศึกษาจัดกลุ่มสัมมนาแบบสนทนากลุ่มและนำข้อมูลที่ได้มาประมวลข้อมูลแบบข้อความบรรยายการวิจัยเชิงพรรณนาในขั้นตอนสุดท้าย